

ნეთ დაიარება და მხიარულებს ამ მასკარადებსა და ბალებში...

მუხებში ზურნის ხმა დილიდამ სალამომდინ და სალამოდამ დილამდინ. მაუწყნარებელი რახა-რუხი ფაქტორებსა; სამსამი კინტო ერთად სხედან და მიაქანებენ...

მაგრამ ეს ქრისტეს შობისა და ახალწლის დღესასწაული ჩვენს ქალაქში ისეთის ვაი-ვაგლახითა და მხიარულებით არ ჩაივლის ხოლმე, როგორც ნათლისღება დღე, რადგან სომხური, რომელიც აქ მცხოვრებლების მომეტებულ ნაწილს შეადგენენ, ქრისტესშობასაც ამ ჩვენს ნათლიღება დღეს დღესასწაულობენ.

მთვრალეების ყაყანი, მუშტი-კრივი, დალურჯებული პირისანებები, ლაზათიანი, რფილისური ლანძღვა-გინება, ყველა ესენი აუცილებელ კუთვნილებას შეადგენენ ყოველ ამისთანა სახალხო დღესასწაულებისა და ახლა აქაც საკმაოდ არის...

* * * ღღევანდელს ჩვენი ვაზეთის ნომერში დაბეჭდილია შვირილიდამ მიღებული კორრესპონდენცია, რომელშიაც მკითხველი ნახავს რამდენსამე საინტერესო ამბავს შესახებ თავად აზნაურობისა და გლეხების ლაშქარში გამოწვევისა.

შუთისილდამ გვწერენ, რომ ამგვარივე განკარგულება შუთისის ღუბერნის სხვა უფედების უფროსებსა და მარშლებსაც მოსვლიათ; მაგრამ თავის ნებით ლაშქარში წასვლის მსურველნი ცოტანი ჩნდებიანო, რადგან მომეტებულ ნაწილს ხარჯის ერიდება და ბევრს (რიგინი თოფიარაღი, ტანთსაცმელი და ცხენები აკლიაო...

ამ საგნისავე თაობაზე „თფილისის მოამბეში“ იწერებინან შუთისილდამ, რომ აქაურ შალაქის ბამგეობას, უ. ღუბერნატორის თანამდებობის აღმასრულებელისაგან მოწვე-

რილობა მოუვიდაო, რომ ქალაქმა 8,000 კაცი სალდათი უნდა დააბინავოსო. ბამგეობას იმწავსვე ყოველი ღონისძიება მიუღია, რომ ეს მოთხოვნილება ბეჯითად და მსწრაფლად აღესრულებინა.

ამავე ვაზეთის სიტყვით, შუთისის დრუჟინას გარდა, იმერეთში კიდევ 2,000 კაცი უნდა მოაგროვონ.

* * * მასულ ორშაბათს, ქრისტეშობისთვის 27-ს, თფილისის საქალაქო გიმნაზიაში იყო კრება იმ ახლად დასაარსებელი საზოგადოებისა, რომელმაც თფილისის საქალაქო სასწავლებლების ლარებ შაგირდების დახმარება იკისრა. ძრებაში სამოც-და-ათამდე პირი დაესწრა; ამოარჩიეს კამიტეტის თავმჯდომარედ — თ. რ. ი. ანდრონიკოვი, ამის თანამემწედ — ა. ს. ტილიზინი, კამიტეტის წევრებად: თ. დ. დ. ზორჯაძე, თ. დ. ა. სუმბათოვი, ვ. დ. თულაშვილი, ქალები: დე-მიტტი, ალოპეუსისა და მ. შაზიბევისა.

* * * „თფილისის მოამბეში“ დაბეჭდილის განცხადებითა ვტყობულობთ, რომ მომავალი წლიდამ „ქავკაზის“ რედაქტორად იქნება ნ. ნ. შორანოვი.

* * * მასული ქრისტეშობისთვის 23-ს ქავკასიის სამეურნეო საზოგადოებაში (რომელიც ამ უკანასკნელ დროს როგორღაც ერთობ მიჩუმდა) იყო კრება, რომელზედაც, სხვათა შორის, ახალი სეკრეტარი ამოიჩიეს უფ. ი. ს. ხატისოვი გამოჩენილი სიტოკისკის მაგისტრად.

ამას გარდა ამ სხდომაზედვე საზოგადოების „წერილების“ გამოცემასზედ იყო მოლაპარაკება. ზო-

გიერთები ამტკიცებდნენ, რომ ეს „წერილები“ დრო-გამოშვებით ნუ გამოიცემაო, როცა საკმაო მასალები მოგროვდება, მაშინ გამოვიდესო; ზოგნი კი ამის წინააღმდეგ ამტკიცებდნენ. ძრებამ გადაწყვიტა, რომ ამ საგნის გასარჩევად ოთხი კაცისაგან კომისია დაინიშნოს.

ხსენებული „წერილების“ რედაქტორად ერთ წასულ სხდომათაგანში კრებამ უფ. შუკოვი ამოიჩია.

* * * ამ უკანასკნელ ხანებში ცეცხლი ისე ხშირად აღარ გვეწვევა (ან აღარ ვბატყობთ), როგორც აღრე; მხოლოდ გასულ 27 დეკემბერს თ. ივ. მუხრანსკის სახლში გაჩნდა, თუმცა ბევრი ვნება ვერც იქ მოიტანა. ცეცხლი, როგორც ამბობენ, პირველად მეშლიავე მილნერის მალაზიაში გაჩენილა. სულ თავის ბრალი ყოფილა: გამომხტარა ოთახში, მილნერის ცოლი უკან გამოსდგომა, ლამისთვის წაუკრავს უსაბედად ხელი, წაქცეულა (ლამპა და არა მადამ მილნერი), ნავთი პოლს მოსდებია და ცეცხლი გასჩენია; მალაზიიდან ცეცხლი ორ სხვა გვერდით მალაზიებსა და ზემო ეტაჟაში, საცა ვაჭრების კლუბია, გვერცელებულა. სულ სამი მალაზია დაიწვა და კლუბის ზალაც ისე გაფუჭებულა, რომ პატრიცეზულ ვაჭრების ცოლებს, ამბობდნენ, ამ ზამთარს ტანციობა არ ელირებათო...

* * * ჩვენ მივიღეთ ბორილდამ ამბავი, რომ იქაურ შალაქის რჩევას გასულითვის 16-ს ჰქონია სხდომა, რომელზედაც შალაქის ბამგეობის წევრებად ამოურჩევიათ უ. უ. აღალო თუთაევი და ივანე აშირალოვი.

ფულის ანგარიშისათვის. ღღემლი ერთი მარტივი რწმუნება შერჩენოდა ჩვენს ხალხს — მეცნიერების პატრიცეზმა, სწავლის ყურისგდება, ის რწმუნება, რომ სწავლა და მეცნიერება აკეთილშობილებს და აპატიოსნებს კაცს. ჩვენს ხალხს, რომელიც აღაზრდის ენდობა და არაფერს იჯერებს, ღღემლი სწავლა მაინც სწამდა, მეცნიერების მაინც ერიდებოდა. ამ ძვირფას რწმუნებას, ამ წმინდა და მომავლიან გრძობას ძირი გამოაცალა და ბოლო მოუღო ანდრეევსკის ქალის დახრჩობამ...

მართალია, სხვაგანაც მომხდარა ამ გვარი საზარელი მოქმედება, სხვაგანაც ნასწავლს კაცს მოუკლავს ვინმე. ბანათლებულს საფრანგეთში ლაპორე დოქტორი იყო, მაგრამ მეცნიერებამ იმას არ დაუშალა ქალის მოწამულა. რუსეთში დანილოვიც სტუდენტი იყო, მაგრამ იმანაც კაცი მოკლა. მაგრამ იქ ეს მარტივი, კერძობითი მოვლენა იყო, ამიტომ რომ ყველა მეცნიერებამა საფრანგეთში, როგორც რუსეთში, ზიზლით და დაუზოგველათ გაჰკიცხეს და დადაგეს ამ გვარი დამნაშავენი. იქ მათთვის თავი როდი ვისმეს გამოუდგია, მათთვის ფული როდი ვისმეს დაუხარჯავს, და მათი დანაშაულობა, მათ გარდა, არავის სცოდნია და მათთან არავის განუზრახავს. ჩვენში კი რამდენმა გამოიღვა თავი,

გორც ველური მხეცი, რომელსაც არაფერი სწამს, არაფერი ამოქმედებს, არაფერი მიიზიდავს, გარდა მისი საკუთარი მადისა და ქეთისა. თუ მოგვმედა, მეგვიძლიან საკუთარს ძმას ცხვირი, მოგვკინტოთ და საკუთარი შეიღის ხორცი შევსჭამოთ, ამიტომ რომ ჩვენში არაფერი ლავმავს ჩვენს მადს, აღარაფერი გვასწავლის მოთმენას, სიმწრის ატანას, არაფერი გვეუბნება, რომ ის ქმნილება, რომლის ხორციით ჩვენ გავძლომას ვაპირებთ ჩვენი ძმია, ხორცი ხორციტაგან და ძვალი ძვალთაგან ჩვენთა.

თუ ჩვენი წუთიერი მადის დაკმაყოფილება მას სანიადგო ტანჯვას მიაცენებს, ამას ვინ კითხულობს? „მე ქე რა მენაღვლებოა!“ მს აზრი: — დღეს მე დაუთმობ სხვას, ხვალ სხვა მე დამითმობსო, — ჩვენ თავში როდი მოგვდის სხვისი დაჩაგვრა რომ შემდეგში ჩვენვე დავჩაგვრავს; და ჩვენვე მოგვეკითხება — ეს აღარავის ახსოვს. მართლა ლაგამი დაგვჩენია — სისხლის სამართლის შიში, სიმბირის მორიდება, — და თუ კი ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ სიმბირში არ დავიკარგებთ, ყველაფერს გავბედავთ, ყველაფერს ვიკისრებთ, თუნდა კაცის მოკვლაც რომ იყოს...

ამას ჰქვია ორი სახელი: „ხალხის ზნეობის დაცემა“ და „ქვეყნის დამხობა“. რათ მინდა ბირალი კეთილდღეობა, სიმდიდრე, პატივი, თუ კი

გარემო ისეთი პირნი ვვახვევიან რომელსაც არაფერი დაუშლის ჩემ გატარცვას, შექმას, დამხობას, დარჩობას? თუ კი ვერვის დავენდობი, ვერვისზე იმედს ვერ ვქაიებ, ვერვისგან შემწეობას ვერ ვეღირებები გაჭირვების დროს?

წარსული წელიწადი ჩვენს ქვეყანაში სწორეთა ამით არის საგოდებელი და შესანიშნავი, რომ იმან ცხადათ და საშინელი სახით დაგვანახა ეს ჩვენი საზოგადო სენი, ეს ჩვენი უბედურება. შწინ ამ გვარივე უხეირობებში ჩვენ კერძო მოვლენათ გვეჩვენებოდნენ, იმგვარათ, როგორიც ყოველგან მოხდება ხოლმე. შარშან კი ეს მოვლენები ჩვენ წარმოგვიდგნენ სხვა და სხვა სფერებში, და მერმე ისე, როგორც საზოგადო მოვლენა, და არა კერძობითი. მოდი, და ნუ იგოდებ შენ, მოდი და მიყნვარე მაქრით ან ფორთოქლით გაიქარწყლე ამ გვარი სიმწარე!

რას მოგვეწარით ჩვენ შარშან? სამს სრულიად მოულოდნელს, უმეღებელს და დამხობელს მოვლენას... პირველი მოვლენა, ყველაზე უფრო უმცირესი, ის იყო, როცა უმალლესი სწავლის მიმღებმა კაცმა იკადრა, როგორც ზოგიერთნი ამბობდნენ, უმანკო სისხლის დანთხვეა — უმანკო ქალის წახრჩობა — მარტო პირადი სარგებლობისათვის, მარტო

შორანის ქმნილება

გამოწვევა თავად აზნაურობისა და გლეხებისა

ამ დღეებში ჩვენს უფედში ორს ალაგას იყვნენ შეკრებილნი მარშლისაგან მოწოდებული ჩვენი თავადები და აზნაურები. შეზდის მარშალმა გამოუცხადა მათ მოწერილობა უფ. ღუბერნის მარშლისა, რომლითაც იწოდებდა აზნაურობას, სურვილისამებრ, ლაშქარში წასასვლელათ. ღუბერნის მარშალი სწერს ქალაქში და უცხადებს მსურველ პირთა, რომ იქონიონ მათ დამაზიგები, ხმლები, სატყვეები, კარგი ტანისამოსი და კარგი ცხენები, და დღეს რიცხვიდამ მზათ იყვნენ ლაშქარში წასასვლელთ. ამასთანავე ის სწერს უფედის მარშალს, რომ მოსურნე პირთა სია შეადგინოს და მას წარუდგინოს.

შეზდის მარშალმა შეკრებილ თავად-აზნაურებს ელაპარაკა სლავიანების მდგომარეობაზე და აუხსნა ისიც — თუ რა მიზეზით ხდება ომი.

მსურველების რიცხვი ბევრი აღმოჩნდა; მაგრამ უმეტესი იქმნებოდა კიდევ, რომ ყველას ჰყავდეს ცხენები და ჰქონდესთ კარგი შეძლება. ღუბერნის მარშლის ქალაქში სრულებით არა არის რა თქმული: ეს ომში წასვლის მსურველნი პირნი თავის ხარჯით უნდა იქმნენ, თუ რამე ექნებათ მათ დანიშნული სახელმწიფო.

შეზდის უფროსებსაც მოუვიდათ მმართველობისაგან განკარგულება, რომ ას გლეხზე ორი კაცი გამოიყვანონ ომში წასასვლელად. მს მმართველობის განკარგულება გამოუცხადეს სოფლის მოხელეებს. გლეხებმა გაიგეს თუ არა ეს, ას გლეხზე უნებურათ ორი კაცის გამოყვანა კი არა, თავის ნებით ოცი კაცი აცხადებს სურვილს. ძლიერ მაკვირვებს ჩვენი გლეხების მოქცევა: თუ ამდენი მსურველი გამოვიდოდა მათში, ომში წამსვლელი, მე არ ვიფიქრებდი.

რამდენმა იქადაგა „ტყუელილიაო, არ მოუკლავსო, და თუნდა მოეკლას, რა უყოთო, მაინც არ უნდა ეთქვათო!“ ამით ზნეობითი ჩირქი დავდვა მთელს იმ საზოგადოებას, რომელიც მისთვის სცდილობდა, რომელიც მის გულისთვის ქადაგებდა და თავს იკლავდა...

შვეყანაზე იმისთანა საზოგადოება არ მოიძიება, რომელშიაც ერთი ან ორი, ან ოცი ცუდი კაცი არ იპოვებოდეს. მაგრამ ხეირიან საზოგადოებაში, როცა რომელიმე მისი წევრი ცუდს რასმე იმოქმედებს, დანარჩენები თვითონ სდევნიან და ლაფს ასხმენ ამ გვარ წევრს, ავდებენ იმას საზოგადოებისაგან, გამოაშკარავენ მის ცუდს, და მარტო ამნაირი მოქმედებით ამ წევრის ჩირქი არ მოვლდება მთელს საზოგადოებას. ის საზოგადოება, რომელიც თავისი წევრის ცუდს მალავს და აფუჩჩებს, თავის თავზე ყველა თავის წევრებზე იღებს მის ჩირქს და სიგლახეს. მხლა მიბრძანეთ, როცა ერთმა ან ორმა განათლებულმა კაცმა კაცი მოკლა, დანარჩენებმა რა ჰქნეს? მინ გაჰკიცხა მათი მოქმედება, ვინ ჩაუდგა კვალში მათ სიგლახეს, ვინ ააცილა მთელს ახალგაზრდობას დამნაშავეების და კაცის მკვლელობის ჩირქი? — მართმა თუ ორმა. დანარჩენები კი ჰქადაგებდნენ კარის კა-

შესამჩნევი განსხვავება სხანს გლეხებსა და აზნაურებს შუა: ის მამაცობა, რომელიც წინეთ ჩვენ ძველ აზნაურობაში ყოფილა, დღეს გლეხებში გადასულა. ჩვენი ხალხი რომ ავარჯიშოთ თოფის და სხვა იარაღების ხმარებაში, ვინ აჯობებს მას ჩხუბში?

ხმა არის აქ დაყრილი, რომ რვაას კაცამდისინ შვირილაში იქმნება ჩვენებური ახალი ჯარი დაყენებული გასაწოთენელად, ვიდრემდის საჭიროება არ მოითხოვს მათს ომში წაყვანას.

ჩვენში ხალხი სრულებით არ არის შეზინებული ომის მოლოდინებისაგან. შბრალთ კაცი, რომელიც სულ არ ყოფილა ჯერ ომში, ისე არხენათ აწერს ომში წამსვლელების მსურველების სიაზედ ხელს, რომ ვითომ აქ არაფერი იყოს.

ჩვენს უფელში არიან იმისთანა პირები, რომელთაც სამხედრო ტანისამოსი უყვართ, მხრებზე ეპოლატები; მაგრამ არც თავის თბილი კერის მოცილება სურსთ! ხალხს ეგონა, თუ ამისთანა პირები პირველ გამოცხადებაზედვე წავლენო, მაგრამ ჯერ ძლიერ მაგრათ არიან!...

ზოფლის მასწავლებელი შვირილა, დეკემბრის 21-ს

უცხო ქვეყნები

ომის სამმა

ამისთანა დახლართულს, გამოუკვლეველსა და უაზრო მდგომარეობაში მერობა ძალიან იშვიათად ყოფილა. ეს თითქმის ორი თვე გდის, დღითი-დღე, ყოველ საათს, ყოველ მინუტს მოვლიან ომსა; თითქმის ყველა სახელმწიფო საომრად ემზადება: არის ერთი გაცხარებული მოკრება და წრთენა ჯარისა, გაცხარებული მუშაობა არსენალებში და ქარხნებში, ზარბაზნებისა და სხვა საომარ იარაღების კეთება, მზადება სამხედრო

რამდე „არაფერიაო, ტყუილიაო, რა უყოთო, სსსუო!“

ამ შემთხვევას რა გავლენა ექნება ჩვენი ხალხის ზნეობაზე და მის გონებაზე, ამას ჩვენ ამ ხუთს-ექვს წელიწადში დავინახავთ. და მაშინ კი გავიკვირდება — რამ წაბილწა ჩვენი ხალხი, რამ წაუხდინა მას ნდობა, რწმუნება და მეცნიერების მორიდება!

მეორე უფრო შესამჩნეველი მოვლენა, უფრო ხანგრძლივით მავნებელი, აი რა იყო:

შარშან ბანკების და აზნაურობის კენჭის ყრის დროს, ჩვენმა საზოგადოებამ პირველათ დაინახა საქმეში ჩვენი ვითომ ახალი თაობა, და ეს თაობა წარდგა საზოგადოების წინაშე მეტის მეტათ ბნელი მხრით.

მის მაგიერ, რომ იმას თვალი აეხილა გაუნათლებელი და უმეცარი ხალხისთვის, მის მაგიერ, რომ იმას ესარგებლებია საქვეყნო ყრილობით ხალხის გონების ასამალელებლათ, მის მაგიერ, რომ იმას ეძებნა მარტო საზოგადო სიკეთე, პირადი სარგებლობის დავიწყებით, ამ თაობამ დაივიწყა ყველაფერი, რასაც უწინ ამბობდა. იმან ისარგებლა საზოგადო უმეცრებით, და თვალი აუხვია უიმისოთაც დაბნელებულ ხალხს. პირველი მისი საქვეყნო სიტყვა, პირველი დარიგება, რომელიც იმან ხალხს მისცა — იყო:

„ნურავის ალაპარაკებთ, ნუ განსჯით სურსათისა, ჯარის გადაყვან-გადმოყვანა და სხვ. და სხვ. ჰოველ დღე სხვა და სხვა გვარი ამბები მოდის სტამბოლიდამ, სადაც უნდა გადაწყდეს, ამ ქამად: იქნება ომი, თუ არა. მრთ დღეს მიღებული დეპეშა გვეუბნება, რომ რუსის ელჩი ლენგალი იგნატოვი და ინგლისის მარკის სალსბიური დათანხმდნენ ერთმანეთში და იმედი არისო, რომ ყველა უკმაყოფილება მოისპობა და ომი აღარ იქნებაო. მეორე დღეს ესევე ტელეგრაფი გაცნობებს, რომ მეორე ელჩი ინგლისისა — ჰენრი მლიოტი სულ წინააღმდეგად მოქმედობს მარკის სალსბიურისა და სხვა კონჭერენციის წევრებისა და საშიში მდგომარეობა არისო. მესამე დღეს მოდის ამბავი, რომ მსმალთს მთავარი ვეზირი მიტჰატ-ფაშა კი გუნებაზედ არის და, უეჭველია, საქმე ომამდინ არ მიაწევსო. მეოთხე დღეს გვეუბნებიან, რომ მსმალთ არაფერს არ უთმობს, არაფერზე არ ეთანხმება მერობის უმთავრეს სახელმწიფოების წარმომადგენელთ და საფიქრებელია, რომ ამ რამდენიმე დღის განმავლობაში ომი გამოცხადდეს რუსეთსა და მსმალთს შუაო და სხვ. და სხვ.

რომლისამე უცხო ქვეყნის ჯარის ჩაყენების ნება მოგცეთო. არ შეგვიძლიან, რომ სერბიას ანუ ჩერნოგორიას რომელიმე მიწა ანუ ქალაქი დაუთმოთო. არ შეგვიძლიან, რომ რომელსამე ჩვენ ხელ-ქვეით მყოფ ხალხს სრული თავისუფლება მივანიჭოთო. ჩვენ გამოვეცით კონსტიტუცია, რომელიც საერთოა ყველა ჩვენი ქვეშევრდომებისათვის, რომელიც ყველას თანასწორსა და ერთნაირ თავისუფლებას მიანიჭებსო და ამით უნდა დაკმაყოფილდნენო.

„ჰველა თქვენი მოთხოვნილება რომ შევასრულო მეო, უთხრა თურმე სულთან აბდულ-ჰამიდმა მარკის სალსბიურის ამას წინეთ, უეჭველია, ჩემი ქვეშევრდომი ოსმალეები იმწამსვე გადამაყენებენ ტახტიდამ და მომკლავენო!“

„თქვენი სურვილის შესრულება და საშინელი რევოლუციის მოხდენა და დაღუპვა მსმალეთისა ერთი იქნებაო,“ სიტყვა მიტჰატ-ფაშამ მარკის წერენციასზე. ისევე ომს ვამჯობინებო, განაგრძო იმან, რაც იქნება — იქნებაო!“

ამ ქამად მხოლოდ ერთი შეიძლება დარწმუნებით სიტყვას კაცმა: რომ მსმალთს, უეჭველია, ინგლისის იმედი უნდა ჰქონდეს, თორემ კონჭერენციის ყველა წევრები რომ თანხმობით იდგნენ ერთს რაზედმე და ერთად მოსთხოვენ იმის ასრულებას მსმალეთსა, რაღა თქმა უნდა, რომ ის ასე ამაყად ვერ მოიქცეოდა და ასე მტკიცედ ვერ დასდებოდა თავის გადაწყვეტილებაზე. ამბობენ, ჰენრი მლიოტსა საიდუმლო მიწერ-მოწერა და დარიგება ჰქონდა ინგლისის ახლანდელ სამინისტროსთან და

გალითად უსტაყების ცოდნა, რუსული ენის გაგება და სხვ. „მისარგებლობათ ამ ჩვენი მდგომარეობით, მოვჩვენოთ საზოგადოებას და ხალხს, ვითომ ჩვენ დიდი რამ მეცნიერება და უმეცლებელი, მიუწვდომელი რამ სეკრეტი გვიმოგია, ისეთი, რომელიცაც ხალხი ვერ მიწვდება თავის ჭკუით, და ვჭამოთ პური ამის შემწეობით. და ორშაურისანი შრომისთვის, სრულიად უბრალო აზრისთვის იტაცვენ ვაება ჯამაგირებს, უმეცლებელ ადგილებს და თითქმის საშვილიშვილოთ იმკვიდრებენ საზოგადოების შემოსავალს და სიმდიდრეს.“

„მს იყო, განა, ის უანგარო სამსახური, რომელიც ჩვენი თაობა ჰპირდებოდა ჩვენს ხალხსა და ქვეყანას? მს იყო განა ჩვენი „მამულისი ერთგულება,“ მამულისთვის თავის დადება? იმისთვის გამოვიზარდეთ, განა, რომ ჩვენი მებეგრეთ გავგვხადა ჩვენი ღარიბი და უძლური ხალხი, რომ მისი უმეცრებით გვესარგებლებია, მისთვის თვალი აგვეხვიენა, მისთვის ორი კაპეკის შრომა გერკულისის ჯაფათ მოგვეჩვენებია, და ოცი თაბახის გადმოწერისათვის უფრო მეტი სასყიდელი გვეთხოვა და მიგველო, ვინემ ღვით აღმაშენებელს, მამარ დედოფალს და მეფე მრეკლეს მიუღიათ მათგან ამალელებულ და სახელ-განთქმულ ხალხისაგან!“

ამას გარდა, ესევე ვითომ განათლებული ვითომ ახალგაზღბობა ერთ სამრანის გზას დაუდგა. იმან დაინახა, რომ ჩვენს ქვეყანაში უმრავლესობა უმეცარია, რომ ეს უმრავლესობა უძლურია თავისი უმეცრებით, და თვითონ ამ ვითომ ახალგაზღობას კი ხელში ზოგიერთი საჭირო სეკრეტები უკავია, მა-

ის ამხნეებდა მსმალთსაო, სალსბიურის გაგზავნა კი კამედიო, იყო მო, რაც უნდა მოხდეს, ინგლისი თაფის დღეში არ მოიტოვებს მსმალთს უპატრონოთ და არ ჩაუგდებს რუსეთს ხელშიო.

შვირილები

შუალო რედაქტორო!

მთხოვთ ამ განცხადებას მისცეთ ადგილი თქვენს პატივცემულ გაზეთში.

ათას რვაას სამოც-და-ცამეტსა წელსა დ. მსს იყო შედგენილი სია, რომლითაც იკრიებოდა შესაწევარი ფული მინიყელების სასარგებლოთ, რაზედაც მოაწერეს ხელი ბევრმა; მაგრამ ზოგიერთმა პირმა თავის დროზედ არ შემოიტანეს მხვედრი ფული, რომლის გამოისობითაც შემოტანილი ფული დარჩა ჩემთან გაუგზავნელი და რადგანაც ახლა ეს ფულები აღარ ირის საჭირო იმ მიზნისათვის, რისათვისაც იყო მოგროვილი, ამისათვის ვთხოვ უფალთ ხელის-მომწერლებს, რაც შეიძლება დროთი განაცხადონ — გისაც სურთ მიღება უკანვე თავის ფულისა ანუ განაცხადონ — ვის როგორ სურთ მოხმარება ამ ფულებისა.

ამასთანავე ვაცხადებ, რომ, თუმცა ამ მოკლე ხანში არ შემატობინეს ხელის-მომწერლებმა თავიანთი აზრი, მაშინ შეკრებილ ფულს, რიცხვით 48 მანეთს და 95 კაპეკს, გავგზავნი სადაც ჯერ არს, სერბიელების სასარგებლოთ.

დამიტარი ხომშივეი

დ. მსი, ქრისტიანობისთვის 26.

ჩვენი თაობა შერცხვა ხალხის წინ, შერცხვა მით, რომ გამოდგა ხალხის უმეცრების ექსპლუატატორათ, ხალხის უძლურებით მსარგებლოთ... როდის დაიბადება ახალი თაობა, რომელიც ხალხს დასტრუენებს ძველს რწმუნებას სწავლის უანგაროებაში, გარდუნდის ეხლანდელს მის გაცარცვას, გაანთავისუფლებს შარშანდელის დაბრმავებისაგან? მინ იცი! ის კი კარგათ ვიცი, რომ მაქნამდი მტკვარში და რიონში ბევრი წყალი ჩაივლის!

მესამე, უფრო უსამინელესი მოვლენა იმაში მდგომარეობს, რომ შარშან ჩვენი სოფლის ხალხი, ჩვენი გლეხ-კაცობა გაჭირებაში იყო, და ამ გაჭირებაში ცმატურებდა გამწარებულიათ...

ამ გამწარებაში და გაჭირებაში იმისთვის ხელი არავის გაუწყვია, ჩვენი ახალ თაობისგან, მისთვის არც დარიგება, არც დახმარება, არც შევლა არავის მიუწოდებია... ამით ხალხსა და ნასწავლებებს შუა უფრო და უფრო დიდდება და ღრმავდება გამყოფი თხრილი, და უფრო და უფრო იკარგება მამაპაპობრივი ერთობა მინ ისარგებლებს ამით? მის დააკლდება ეს?...

შბა ეხლთ მითხარით, მკითხველო, ჩვენი ქვეყნისთვის და საზოგადოებისთვის საგოდებელი გექონია რამ საახალწლოთ, თუ სასიხარულოთ? 6. ნიკოლაძე

ამბობენ, რომ ერთ დიდ კაცს, რომელსაც უკანასკნელ დროს შესამჩნევად აღვი...

ამბობენ, რომ მეორე დიდ კაცს, რომელსაც ერთ დროს თუშური ქულის დასურვა უყვარდა...

ამბობენ, რომ ერთს ცხრა-მთა-გადაღმა ქვეყანაში ერთი, თუმცა არა დიდი კაცი, მაგრამ...

ამბობენ, რომ ერთი ვინმე მიხედავს, რომ ეს გაზეთი თავზე მოვახვიოვო!

ამბობენ, რომ ერთი ვინმე მიხედავს, რომ ეს გაზეთი თავზე მოვახვიოვო!

ამბობენ, რომ შუთასში ერთი ვიღაც ქალ-ბიჭა გამოჩენილა, რომელსაც უფაქცევაც სსვანური აქვს და ტანისამოსიც რაღაც სხვა ქვეყნისაა...

ამბობენ, რომ ერთი ვინმე უფილი კაცი არის თურმე, რომელსაც ქალიან გულდით უნდა, რომ ცოლი შეერთოს...

მართა ამ ერთი წლის განმავლობაში სამის ქალისაგან მიიღო თურმე უარი...

სიგელა
ახ, ნეტავი ხანდისხან
შინგლად გარდვიქცეოდე!

საყვარელი სამშობლოს
ნახვით, ცქერით ვსტებოდე,

ხალხის სურვილს და ნატვრას
შურს უგდებდე, ვგებლოდე...

თვილისს სამკურნალო
(4 აპრილის სახსოვრად)
მრევნის მადანზე, ჩიტაზოვის სახლებში

სამშაბათს: მერმიშვი და მარკაროვი
შინაგანი ავთმყოფობისათვის,

მთხშაბათს: ლისიცივი—შინაგანი
ავთმყოფობისათვის,

ხუთშაბათს: მერმიშვი შინაგან ავთ-
მყოფობისათვის,

პარასკევს: ლისიცივი და ასატუ-
როვი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის,

როვი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის და მინ-
კევი—ხიზგიულისთვის.
შაბათს: მერმიშვი და მარკაროვი
შინაგანი ავთმყოფობისათვის,

კავკასიის საბავიო ინსტიტუტი
მშობიარე ქალები მიიღებენ ყოველთვის
დღე და ღამე, ფასი დღეში 50 კაპ., ღარი-
ბები უფასოთ მიიღებენ.

ცალკე ოთახების ქირა თვეში 30-50
მანეთადის არის.

მიღება ავთმყოფი ქალებისა
და ყმაწვილების.

ქალის ავთმყოფობისათვის:
შოველ დღე, კვირას გარდა, 10 საათი-
დამ 11 მდინ—დოქტორი ანანოვი.

მთხშაბათობითა და შაბათობით 12 სა-
ათიდან 1-მდინ—დოქტორი რემერტი.

სამშაბათობით და შაბათობით 11-დამ
12-მდინ—დოქტორი ალბანუსი.

საყმაწვილო ავთმყოფობისთვის:
ხუთშაბათობით 11 საათიდან 12-მდინ
და კვირაობით 10-დამ 11-მდი—დოქტორი
შუაკოვი.

შაბათობით 12 საათზე რჩევა დოქტო-
რებისა: რემერტის, ალბანუსის და ანანოვის.

ინსტიტუტთან ახლოდ გაიხსნა განყოფი-
ლება, რომელშიაც საქალებო ავთმყოფო-
ბას არჩენენ.

მრშაბათს, 3 იანვარს
თვილისს საჯარო-საჯარო თეატრში მართული სემის მოკვა-
რითაგან წარმოღებნილი იქნება

ქორ-ოლი
მთხ-მოქმედებიანი კომედია ზ. ანტონოვისა.

წარმოდგენა არის თვილისის საქალებო სასწავლებლების ღარიბ
შაგირდების სასარგებლოდ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.
გილეთების ყიდვა შეიძლება თეატრის კასირთან უფ. პეტროვსკი-
სთან და წარმოდგენის დღეს თვით თეატრის კასარში.

განსხვავებული
იხმეზღებნი
და ამ ცოტახანში გამოვა
ლექსები
უფ. იანგორ კასუმოვისა სხვა
და სხვა ცხოვრების საგნის შემ-
სახები.

LA VELOUTINE
(ველუტინი)
ერთნაირი ბრინჯის კუდრი
(უშარილი), ბისმუტით გაკე-
თებული.
ისეთი ზედმოქმედება აქვს
ადამიანის ხორცის კანზე, რომ
აღობებს და ახალგაზდა ადა-
მიანის კანს დაამსგავსებს.

წალკოტი
თქმული
ღამით ბივიზილისაგან
ისყიდება სხვა და სხვა წიგნის მალა-
ზიებში.

Table with multiple columns: რკ. გზა, დილა, საღამ., II კ., III კ., ცაცხლის გვეგვი, შოშა, ბირჟა, მან. კაპ, მაყანდა, მან. კაპ. Includes financial and market data.